

mögensrechtlich eine Einheit bildende Institutionen handelt, Die zum Zwecke der wirtschaftlichen Leistungserstellung Betriebe organisieren, wobei die Verfolgung erwerbswirtschaftlicher Ziele begriffsnotwendige Voraussetzung ist, aber nicht alleiniges Ziel zu sein braucht.

Selv om fremstillingen med ægte tysk grundighed lægger en overordentlig vægt på systematiseringen med begreber og underbegreber og derved bliver relativt tungt læselig, er det ud fra selve problemstillingen øjensynligt, at den centrale fremstilling må samle sig om den egentlige driftsøkonomi og særlig om virksomhedens regnskabsvæsen, hvor man fremhæver overgangen fra det kameralistiske til det forretningsmæssigt prægede regnskab med den direkte opgave at være til støtte for ledelsen i dennes praktiske dispositioner.

Mange af de problemer, der således behandles, er kendt af alle, der beskæftiger sig med driftsøkonomi, og man kunne rejse spørgsmålet om der ikke i de offentlige virksomheder findes noget, som de private virksomheder med fordel kunne drage lære af. Jeg skal besvare dette med at henvise til afsnittet om den fordel de offentlige virksomheder har ved i høj grad at foretage sammenligning af omkostningsforholdene indenfor beslægtede virksomheder, man kan f. eks. henvise til de sammenligninger, der foretages af gasværker (s. 245), nærtrafikmidler etc. Sådanne sammenligninger forudsætter en gennemarbejdet kontoplan, og det er øjensynligt, at man her er inde på en systematisk anvendelse af driftsøkonomien, der på adskillige områder fører videre med hensyn til f. eks. løsning af rationaliseringsproblemer.

Fremstillingen viser, at bogen særlig egner sig som håndbog, og vil som sådan have sin betydning for alle, der arbejder med i stigende grad at anvende driftsøkonomien indenfor offentlige virksomheder. Det er sikkert en opgave, der også

har interesse her i landet, og bogen bør derfor findes i adskillige håndbiblioteker.

Poul Peter Sveistrup.

Troels Glud: Om renteforskelle og emissionspolitik på obligationsmarkedet.
286 sider. Kbhvn. 1957.

For nogle år siden skrev Troels Glud et omfattende og værdifuldt værk om kreditforeningsinstitutionens historie her i landet. I efteråret har han udsendt et mere analytisk og ræsonnerende arbejde om visse sider af kursdannelsen for obligationer.

Bogen falder i to dele. I første del diskuteres kursdannelsen for papirer med forskellig løbetid og med forskellig nominal rente. Forfatteren diskuterer her bl. a., hvorvidt der er tale om en over- eller undervurdering af udtrækningschancen for ældre, lukkede obligationsserier. På samme måde gennemgås kurs- og renteforskellene for obligationer med forskellig nominal rente.

Pladsen her tillader ikke nogen indgående diskussion af denne undersøgelse. Anmelderen finder, at der her er samlet en mængde nyttigt materiale til belysning af de rejste problemer. Men der bør nok arbejdes videre med dem. Det synes nemlig som om forfatteren kan lide at deltage i den klassiske diskussion om, hvilken af saksens blade det er, der klipper. Når undertegnede bl. a. i et tidligere mindre arbejde har hævdet, at overvurdering af udtrækningschancen påvirker kursdannelsen for ældre obligationer, så hævder Glud heroverfor, at ændringer i udbuddets størrelse – en vis materialeknaphed – er tilstrækkeligt til at forklare de fundne renteforskelle. Det lyder imidlertid ikke plausibelt, at en ændring af mængden f. eks. af ældre obligationer skulle kunne forandre renten på disse i forhold til renten på obligationer af åbne serier, hvis der ikke fandtes præferenser på markedet. Nu er det vistnok ikke i bogen ment så kategorisk, men efter an-

mögensrechtlich eine Einheit bildende Institutionen handelt, Die zum Zwecke der wirtschaftlichen Leistungserstellung Betriebe organisieren, wobei die Verfolgung erwerbswirtschaftlicher Ziele begriffsnotwendige Voraussetzung ist, aber nicht alleiniges Ziel zu sein braucht.

Selv om fremstillingen med ægte tysk grundighed lægger en overordentlig vægt på systematiseringen med begreber og underbegreber og derved bliver relativt tungt læselig, er det ud fra selve problemstillingen øjensynligt, at den centrale fremstilling må samle sig om den egentlige driftsøkonomi og særlig om virksomhedens regnskabsvæsen, hvor man fremhæver overgangen fra det kameralistiske til det forretningsmæssigt prægede regnskab med den direkte opgave at være til støtte for ledelsen i dennes praktiske dispositioner.

Mange af de problemer, der således behandles, er kendt af alle, der beskæftiger sig med driftsøkonomi, og man kunne rejse spørgsmålet om der ikke i de offentlige virksomheder findes noget, som de private virksomheder med fordel kunne drage lære af. Jeg skal besvare dette med at henvise til afsnittet om den fordel de offentlige virksomheder har ved i høj grad at foretage sammenligning af omkostningsforholdene indenfor beslægtede virksomheder, man kan f. eks. henvise til de sammenligninger, der foretages af gasværker (s. 245), nærtrafikmidler etc. Sådanne sammenligninger forudsætter en gennemarbejdet kontoplan, og det er øjensynligt, at man her er inde på en systematisk anvendelse af driftsøkonomien, der på adskillige områder fører videre med hensyn til f. eks. løsning af rationaliseringsproblemer.

Fremstillingen viser, at bogen særlig egner sig som håndbog, og vil som sådan have sin betydning for alle, der arbejder med i stigende grad at anvende driftsøkonomien indenfor offentlige virksomheder. Det er sikkert en opgave, der også

har interesse her i landet, og bogen bør derfor findes i adskillige håndbiblioteker.

Poul Peter Sveistrup.

Troels Glud: Om renteforskelle og emissionspolitik på obligationsmarkedet.
286 sider. Kbhvn. 1957.

For nogle år siden skrev Troels Glud et omfattende og værdifuldt værk om kreditforeningsinstitutionens historie her i landet. I efteråret har han udsendt et mere analytisk og ræsonnerende arbejde om visse sider af kursdannelsen for obligationer.

Bogen falder i to dele. I første del diskuteres kursdannelsen for papirer med forskellig løbetid og med forskellig nominal rente. Forfatteren diskuterer her bl. a., hvorvidt der er tale om en over- eller undervurdering af udtrækningschancen for ældre, lukkede obligationsserier. På samme måde gennemgås kurs- og renteforskellene for obligationer med forskellig nominal rente.

Pladsen her tillader ikke nogen indgående diskussion af denne undersøgelse. Anmelderen finder, at der her er samlet en mængde nyttigt materiale til belysning af de rejste problemer. Men der bør nok arbejdes videre med dem. Det synes nemlig som om forfatteren kan lide at deltage i den klassiske diskussion om, hvilken af saksens blade det er, der klipper. Når undertegnede bl. a. i et tidligere mindre arbejde har hævdet, at overvurdering af udtrækningschancen påvirker kursdannelsen for ældre obligationer, så hævder Glud heroverfor, at ændringer i udbuddets størrelse – en vis materialeknaphed – er tilstrækkeligt til at forklare de fundne renteforskelle. Det lyder imidlertid ikke plausibelt, at en ændring af mængden f. eks. af ældre obligationer skulle kunne forandre renten på disse i forhold til renten på obligationer af åbne serier, hvis der ikke fandtes præferenser på markedet. Nu er det vistnok ikke i bogen ment så kategorisk, men efter an-

melderens mening er udbudsforholdene kommet til at dominere så stærkt i analysen, at den ikke virker fuldt ud overbevisende. Den samme skævhed præger efter anmelderens mening også afsnittene om obligationer forskellig nominel rente.

Anmelderen finder sig kun lidet overbevist af den fremstilling, der specielt gives af emissionspolitikken for statsobligationer. Derimod har han haft megen glæde af at læse det lille kapitel om begrebet effektiv rente og forudsætningerne for beregningen heraf. I dette kapitel ligger en god disposition for en videregående og antageligt mere givtig analyse af de rejste problemer: En analyse af de forskellige købergruppers reaktioner set ud fra de i nævnte kapitel anførte synspunkter og derefter en jævnføring med ændringerne i udbudsrelationerne.

I bogens anden del søger Glud derefter at omsætte de i første del fundne resultater i en rationel emissionspolitik fra kreditforeningerne. Han anbefaler, at kreditforeningerne udsteder fællesobligationer, at der åbnes uamortisable serier og at det gældende forbud mod nominelt højrentede obligationer ophæves. Resultaterne i dette afsnit hviler i høj grad på resultaterne i første del. De bemærkninger, der er gjort herom, får derfor også relevans for bogens anden del.

Disse betragtninger rækker dog ingenlunde ved den kendsgerning, at der her foreligger et virkelig værdifuldt og læseværdigt diskussionsindlæg på et område, hvis problemer nok kan trænge til at blive taget op til diskussion.

Heinrich Schlebaum.